

ЗАТВЕРДЖЕНО
Наказ ректора Запорізького
національного університету
від 17 лютого 2021 року № 12 АГП

ІНСТРУКЦІЯ № 1

з пожежної безпеки у загальному відділі, науковій бібліотеці,
редакційно-видавничому відділі та музеях

1. ГАЛУЗЬ ЗАСТОСУВАННЯ

1.1. Пожежна безпека об'єкту регламентується Кодексом цивільного захисту України, Правилами пожежної безпеки в Україні, затверджених наказом МВС України від 30.12.2014 № 1417.

1.2. Ця інструкція поширюється на всі приміщення загального відділу, наукової бібліотеки, редакційно-видавничого відділу та музеїв і визначає вимоги щодо забезпечення пожежної безпеки в них. Інструкція встановлює права і обов'язки працівників, протипожежний режим, порядок утримання робочих місць, порядок дій при пожежі та застосування засобів пожежогашіння.

1.3. Вимоги цієї інструкції є обов'язковими для вивчення та виконання всіма працівниками, які знаходяться у цих приміщеннях.

2. СПЕЦІАЛЬНІ ВИМОГИ ДО ПОЖЕЖНОЇ БЕЗПЕКИ ТА ПРОТИПОЖЕЖНОГО РЕЖИМУ

2.1. Відповідно до «Інструкції з визначенням категорії і класифікації зон з вибухопожежної і пожежної небезпеки приміщень і будівель» приміщення загального відділу, наукової бібліотеки, редакційно-видавничого відділу, музеїв належать за пожежною небезпекою до класу « В », та згідно ПУЕ - до пожежонебезпечної зони класу «П-ІІ а».

2.2. Усі працівники цих підрозділів під час прийняття на роботу та в процесі роботи повинні проходити інструктаж і навчання та перевірку знань з питань пожежної безпеки.

2.3 Відвідувачі бібліотеки повинні бути ознайомлені з правилами пожежної безпеки про що робиться відмітка в абонентській картці читача за його особистим підписом.

2.4. Приміщення структурних підрозділів слід завжди утримувати впорядкованим і в чистоті.

2.5 У зазначених приміщеннях не дозволяється зберігання та застосування легкозаймистих і горючих речовин, балонів з газами та інших пожежонебезпечних матеріалів.

2.6 Усі легкозаймисті експонати слід розміщувати у вітринах із непошкодженим склом.

2.7 Стелажі у сховищах повинні виготовлятися із негорючих матеріалів, а виготовлені з горючих матеріалів - повинні оброблятися вогнезахисною речовиною.

2.8 У сховищах ширина головних проходів повинна бути не менше 1,2 м, поздовжні проходи - не менше 0,8 м, між торцями стелажів та стіною - не менше 0,45м.

2.9 Приміщення повинні бути забезпечені первинними засобами пожежогасіння. До засобів пожежогасіння повинен бути забезпечений вільний доступ.

Використання засобів пожежогасіння не за призначенням категорично забороняється.

3. ОBOB'ЯЗКИ СПІВРОБІТНИКІВ

3.1. Зобов'язані:

- постійно підтримувати в приміщенні чистоту й порядок; утримувати вільними евакуаційні шляхи та виходи;
- на початку роботи перевіряти робочий стан інженерних мереж та обладнання;
- при виявленні недоліків - негайно сповістити про це керівникові підрозділу і діяти відповідно до його вказівок щодо усунення недоліків;
- знати місця розташування первинних засобів пожежогасіння (вогнегасники, ящики з піском, ємкості з водою тощо) та вміти ними користуватися;
- перед закінченням роботи перевіряти відсутність диму чи запаху горілого;
- по закінченні роботи закрити кватирки, вікна, відключити від мереж усе електрообладнання, радіо, вимкнути світло, замкнути приміщення на ключ.

3.2. Забороняється:

- захаращувати приміщення зайвими меблями, предметами, устаткуванням;
- користуватися несправними електричними приладами і використовувати їх у побутових цілях;
- використовувати саморобні подовжувачі, улаштовувати тимчасові електромережі;
- користуватися джерелами відкритого вогню;
- паління в навчальних корпусах, приміщеннях та на території університету;
- розташовувати на шляхах евакуації вішалки для одягу, пристосовувати для зберігання інвентарю та матеріалів;
- устеляти підлогу на шляхах евакуації ковзкими матеріалами;
- користуватися для прибирання легкозаймистими речовинами;
- захаращувати проходи, зберігати книги, теки з документами, експонати поблизу батарей центрального опалення.

4. ОBOB'ЯЗКИ ВІДПОВІДАЛЬНОГО ЗА ПОЖЕЖНУ БЕЗПЕКУ ПРИМІЩЕННЯ

Зобов'язаний:

- здійснювати контроль за суворим дотриманням усіма співробітниками і відвідувачами правил і норм пожежної безпеки;
- при закінченні роботи раніше інших, призначати з числа залишених відповідальну особу за виконання працівниками своїх обов'язків;
- вимагати від співробітників безпосереднього виконання правил пожежної безпеки в підпорядкованому йому приміщенні.

Відповідає:

- особа, відповідальна за пожежний стан приміщення у відповідності зі ступенем своєї провини і вагою наслідків пожежі, підлягає адміністративній, дисциплінарній, матеріальній відповідальності, а у випадках, передбачених законом, і кримінальній відповідальності.

5. ОСНОВНІ ПРИЧИНИ ВИНИКНЕННЯ ПОЖЕЖ

Основними причинами пожеж є:

- порушення правил протипожежної охорони при проведенні зварювальних робіт; необережне поводження з відкритим вогнем;
- порушення правил застосування та збереження легкозаймистих матеріалів;
- невідповідність "Правилам технічної експлуатації електроустановок" та робота електрообладнання, що може викликати коротке замикання і, як наслідок, пожежу.

6. ОБОВ'ЯЗКИ ТА ДІЇ ПРАЦІВНИКІВ ПРИ ВИНИКНЕННІ ПОЖЕЖІ

6.1 При виникненні пожежі в першу чергу дії повинні бути спрямовані на забезпечення безпеки і евакуації людей.

6.2 При виявленні пожежі необхідно:

- негайно з'ясувати обставини і, якщо повідомлення чи сигнал про пожежу підтверджується, а займання ліквідувати подручними засобами пожежогасіння неможливо, негайно викликати пожежну охорону по телефону 101, зазначити точну адресу і місце пожежі, що горить, наявність у будинку людей, своє прізвище та організувати зустріч пожежних машин;

- сповістити про пожежу штаб цивільного захисту (тел. № 228-75-29);

- оповістити про пожежу людей, що знаходяться в будинку. *Сигналом для евакуації з приміщень, який подають чергові швейцари, встановлена серія з трьох довгих дзвінків;*

- відключити від енергопостачання обладнання;

- вжити заходів щодо евакуації людей і матеріальних цінностей з урахуванням дотримання техніки безпеки;

- приступити до гасіння пожежі первинними засобами пожежогасіння, а при неможливості здійснення даних дій, вийти з приміщення, щільно зачинити за собою двері і діяти відповідно до розпоряджень свого керівника або командира дружини пожежогасіння;

- під час пожежі необхідно утримуватися від відкриття вікон та дверей, щоб запобігти припливу свіжого повітря, що сприятиме швидкому поширенню вогню.

6.3 Після прибуття підрозділів пожежної охорони, особа з числа керівників гасіння пожежі зобов'язана надати старшому підрозділу пожежної охорони всі необхідні відомості про осередок пожежі та виконувати його вказівки.

Проректор з НВР та МТЗ

Головний інженер

Провідний фахівець
відділу охорони праці
та пожежної безпеки

С.М. Кушнір

В.І. Моцак

О.В. Бабанін